

Regulamin szkolnego etapu Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych – I stopień

Na podstawie:

1. Informacje dotyczące organizacji konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych woj. śląskiego w roku szkolnym 2025/2026.
2. Regulamin Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych woj. śląskiego w roku szkolnym 2025/2026.

Organizacja szkolnego etapu Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych woj. śląskiego w roku szkolnym 2025/2026:

Szkolny etap konkursu odbędzie się w Szkole Podstawowej nr 7 w Czeladzi 2 X 2025 r. o godz. 9.00 i będzie trwał 120 minut. Do pierwszego etapu przystępują uczniowie na zasadzie dobrowolności. Do drugiego stopnia kwalifikują się uczniowie, którzy na etapie szkolnym uzyskali 80% punktów. Konkurs ma formę pisemną.

Cele organizacji konkursu:

1. Doskonalenie sprawności czytania, pisania oraz korzystania z informacji.
2. Upowszechnianie czytelnictwa i rozwój kompetencji czytelniczych uczniów.
3. Rozwijanie humanistycznych zainteresowań uczniów szkół podstawowych.
4. Wdrażanie do samokształcenia i podejmowania odpowiedzialności za własny rozwój.
5. Stwarzanie uczestnikom konkursu możliwości prezentacji uzdolnień i samorealizacji.

Zakres wiedzy i umiejętności oraz proponowanej literatury na szkolny stopień konkursu:

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych obejmuje i poszerza treści podstawy programowej ww. przedmiotu.

Zakres umiejętności:

1. Czytanie ze zrozumieniem różnych tekstów kultury.
2. Analiza i interpretacja utworów literackich oraz innych tekstów kultury z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
3. Wykorzystywanie podstawowej wiedzy o języku – znajomość pojęć oraz terminów służących opisywaniu języka i komunikowaniu się ludzi.
4. Tworzenie wypowiedzi pisemnej na określony temat.
5. Umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
6. Wykorzystywanie elementów retoryki do tworzenia wypowiedzi pisemnych.

Zakres treści:

I stopień

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

1) Określa:

a) tematykę oraz problematykę utworu;

b) nadawcę i odbiorcę (adresata wypowiedzi).

2) Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz określa ich funkcje w utworze.

3) Wyróżnia elementy świata przedstawionego w utworze, w tym: zdarzenia, sytuacje, wątki (główne, poboczne), postacie (pierwoplanowe, drugoplanowe, epizodyczne), określa czas i miejsce przedstawionych zdarzeń.

4) Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.

6) Przedstawia własne rozumienie utworu i uzasadnia przyjęte stanowisko.

8) Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.

9) Rozpoznaje rodzaje literackie, określa ich cechy, przypisuje utwór do rodzaju literackiego.

10) Rozróżnia gatunki epiki, takie jak: powieść, opowiadanie, dziennik, pamiętnik.

13) Analizuje i interpretuje teksty literackie oraz inne teksty kultury, w tym ikoniczne: obraz, plakat, grafika, fotografia.

15) Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne pochodzenia mitologicznego, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach.

19) Wskazuje związek treści utworu z tekstem graficznym.

20) Wyodrębnia obrazy poetyckie w utworach lirycznych.

21) Charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu (podmiot liryczny), narratora, bohaterów.

22) Rozpoznaje metaforę (ożywienie, uosobienie), porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, powtórzenie, pytanie retoryczne, anaforę, apostrofę i określa ich funkcje.

23) Wskazuje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren.

26) Rozróżnia synonimy, antonimy, homonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje je we własnych wypowiedziach.

2. Kształcenie językowe.

Uczeń:

1) Rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące.

2) Rozpoznaje zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdania złożone, równoważniki zdania, zdania bezpodmiotowe.

3) Buduje wskazane w punktach 1) oraz 2) wypowiedzenia i je przekształca.

4) Rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie oraz je tworzy.

5) Wskazuje i tworzy różne typy podmiotów i orzeczeń, przydawek, dopełnień i okoliczników.

6) Rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy i określa ich funkcje składniowe w wypowiedzeniu.

7) Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu, strony i rodzaju gramatycznego odmiennych części mowy.

8) Stopniuje przymiotniki i przysłówki.

9) Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

10) Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje nieosobowe formy czasownika (zakończone na -no, -to, bezokoliczniki, konstrukcje z „się”).

12) Poprawnie używa czasowników w trybach: orzekającym, przypuszczającym oraz rozkazującym.

13) Stosuje konstrukcję stron czynnej oraz biernej czasownika i przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i odwrotnie, odpowiednio do celu oraz intencji wypowiedzi.

14) Wskazuje w wyrazie głoski, litery i sylaby.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- 1) Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list prywatny, kartka z dziennika, zaproszenie.
- 2) Redaguje wypowiedź w oparciu o podaną lekturę oraz własne doświadczenia czytelnicze.
- 3) Stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję.
- 5) Odróżnia argument od przykładu.
- 6) Funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne.
- 7) Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach, w tym zasady ortografii.

Lektury:

1. J.R.R. Tolkien „Hobbit, czyli tam i z powrotem”
2. Wybrane mity greckie, np. o Dedalu i Ikarze, o Tezeuszu i Ariadnie, o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Heraklesie.

Regulamin opracowała:

Magdalena Zasada